

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φυλλάδιον 40.

Τόμος Ζ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΜΑΪΟΥ 1854.

ΕΥΑ.

(Μετάφρασις).

Ὁ διερχόμενος τὸ οὕτω λεγόμενον *Στενὸν τοῦ Ἀδου*, εἰς τὴν περιώνυμον κοιλάδα τοῦ *Roncevaux*, θέλει παρατηρήσει τὰ μεγαλοπρεπῆ εἰσέτι ῥεῖπια πύργου, κεκλιμένου ἐπὶ τρομεροῦ κρημνοῦ. Οἱ ἐγγύριοι ποιμένες βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ πύργος οὗτος ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Πρωτοπλάστου Ἀδάμ. Δὲν ἐπιχειρῶ ν' ἀνασκευάσω τὴν δοξασίαν ταύτην, καὶ ἂν ἤμην ὁ δεινότερος τῶν ἀρχαιολόγων, διότι τίς δύναται ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὰ *Πυρηναῖα* δὲν ἐγείρονται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἑδέμ; Ἡ Εὐρώπη, κατὰ τὸν 16. αἰῶνα, δὲν ἦτο πεπεισμένη, ὅτι ὁ ἐπίγειος παράδεισος κατεποντίσθη εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν σὺν αὐτῇ τῇ Ἀτλαντίδι, καὶ ὅτι αἱ νῆσοι τῶν *Μακάρων*, ἃς ἐδόξαζον οἱ Ἀρχαῖοι, ἦν αὐτὸς ὁ ἐπίγειος παράδεισος τοῦ Μωϋσέως;

Ἀλλὰ μέζων ἀπόδειξις τῆς παραδόσεως ταύτης εἶναι αὕτη ἡ ὀνομασία τοῦ πύργου, περὶ οὗ

ἐνταῦθα ὁ λόγος, διότι ὀνομάζεται Πύργος τοῦ Ἀδάμ, καὶ τὰ ὕδατα τοῦ παγκοσμίου Κατακλυσμοῦ ἐπεβάσθησαν αὐτόν.

Ἀλλ' εἴτε προκατακλυσμαῖος, εἴτε μὴ θεωρηθῇ ὁ πύργος οὗτος, τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ὑπερῆεν ἡ κοίτις διασῆμου γαλλικῆς οἰκογενείας, καὶ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων τὸ πρωτότοκον αὐτῆς τέκνον, εἰς ἀνάμνησιν τῆς καταγωγῆς, ἐλάμβανε τὸ ὄνομα Ἀδὰμ ἢ Εὐας.

Δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἡ ἑκγονος τοῦ μαρκίωνος τοῦ Ἀδαμιαίου Πύργου ὀνομάσθη κατὰ τὴν βάπτισιν, Εὐα, αἱ δὲ φιλομίδεις σύντροφοι τῆς ἑκγονοῦ τοῦ τελευταίου μαρκίωνος, μηδόλως ζητοῦσαι νὰ πληροφορηθῶσι περὶ τοῦ ἀληθοῦς αἰτίου τοῦ παραδόξου ὀνόματός της, εὗρισκον γελοῖον τὸ νὰ φέρῃ κόρη τις τὸ ὄνομα τῆς προμήτορος τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

— Δὲν γνωρίζω, τίς ἦτο ὁ ἀνάδοχος τῆς ὥραιας φίλης μας, ἔλεγεν ἡ Κλαρίσσα μετὰ τῶν συντρόφων τῆς νέας, δάκνουσα τὰ χεῖλη της. Τὸ καὶ ἐμὲ ποτέ μου δὲν ἔ'αποφασίσω νὰ δώσω ὄνομα τόσον ἐπικίνδυνον. Ἡ φέρουσα αὐτὸ, πρέπει,

νά ἔχη πολλήν κλίσιν πρὸς τὸ ἀπηγορευμένον ζῶλον.

— ὦ! Κλαρίσσα, ἰδοὺ ἡ κακολογία, ἐψιθύρουν ἡ Λεονόρα.

Ἄλλ' ἡ δειλὴ καὶ φιλόφρων αὕτη παρατήρησις ἔμεινεν ἄνευ ἀπαντήσεως. Ἡ Ἀλβερτίνα, ἡ Βαλερία, ἡ Ἰουλία καὶ ἄλλαι τινὲς νεάνιδες, αἵτινες ἔκοπτον καὶ ἔρραπτον ἀναμένουσαι τὴν ἑναρξίν τοῦ χοροῦ, ἐφαίνοντο ἐνθαρρύνουσαι διὰ τοῦ μειδιάματός των τὸν σκωπτικὸν οἶστρον τῆς Κλαρίσσης.

Ἀπετέλουν δὲ αὐταὶ θελκτικὸν τι καὶ χαριέστατον σύμπλεγμα. Ξανθαὶ καὶ μελάχροες, ῥοδόχροες καὶ λευκαί, ἐστολισμέναι ἄνθη καὶ ταινίας, παρίσταν εἰς τὸ βλέμμα τὴν πολυθέλητρον ἑνωσιν τῶν Χαρίτων καὶ τῶν Γελώτων, κατὰ τὴν κλασικὴν ταύτην ἑκφρασίαν.

Ἄλλ' ἐνῶς νεότης, χάρις, φαιδρότης, τρυφερότης, μεγάλοι μέλανες ὀφθαλμοί, ὠραία γλαυκὰ ὄμματα, ἀναστήματα μαγευτικά, ἀήρ ἐπαγωγὸς, πνεῦμα, ζωηρότης, τὰ πάντα ἦσαν αὐτοῦ, τί ἐλεῖπεν ὥστε οἱ κύριοι νὰ βραδύνωσι τὴν ἔλευσίν των; Αὐτοὶ λοιπὸν εἶναι ἑνοχοὶ τῶν ἀθῶων κακολογιῶν τῶν κορασίων μας.

— Ἡ ἔχουσα τὸ εὐτυχὲς ὄνομα τῆς Εὐχας, ἐπανέλαβεν ἡ Κλαρίσσα, δὲν ἔπρεπε νὰ ἔρχεται πάντοτε ἡ πρώτη;

— Ἄν ἔλεγετε τοῦλάχιστον νὰ φθάνῃ ἡ πρώτη, διέκοψεν εἰπούσα ἡ Λεονόρα.

— Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀριστοκρατικὸν τὸ ἔρχεσθαι ταχέως. Ἡ βραδύνουσα, εἰσερχομένη προξενεῖ ἐντύπωσιν, οἱ κομψότεροι χορευταὶ τὴν παραμονεύουν καὶ ἐλθοῦσαν τὴν περικυκλοῦν καὶ τὴν πολιορκοῦν... καὶ τί ὠραιότερον ἀπὸ τὸ νὰ γίνεταί τις ἐπιθυμητός;...

— Τὸ ἐπέτυχες! εἶπε ζωηρῶς ἡ Λεονόρα, εἶμαι βεβαία ὅτι ἡ Εὐχα οὔτε κἀν συλλογίζεται τὰ τοιαῦτα. Εἶναι ἀπλῆ, ὅσον καὶ ἀγαθή.

— Ὅα ἰδῆτε, κοράσια, ἀπῆντησεν ἡ Κλαρίσσα μετὰ τῆς αὐτῆς ζωηρότητος, ὅτι εἶπα κακὸν διὰ τὴν ἀγαπητὴν μας Εὐχάν!... Ὅσέ μου! τὴν ἀγαπῶ ἐξ ὅλης καρδίας, εἶναι νοσηλὴς, αἰσθηματικὴ, ἔχει μὲν τὰς μικρὰς τῆς ἰδιοτροπίας, ἀλλὰ τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ἔχει τὰς ἰδικὰς τῆς; λέγω μόνον ὅτι ἔρχεται πάντοτε ἡ τελευταία, καὶ ὅμως δὲν πιστεύω νὰ ἐνασχολῆται πολὺ εἰς τὴν τροποποίησιν τῶν καλλωπισμῶν τῆς. Στολίζεται ἀμεταβλήτως ἀπὸ τεχνητὰ ἄνθη ἰάσμους...

— Καὶ πόσον ὠραία τῆς ὑπάγουν! εἶπεν ἡ Λεονόρα. Ἄλλ' ἡ Εὐχα εἶναι καὶ οὕτως ὠραία, καὶ κάθε καλλωπισμὸς τῆς ἀρμόζει θαυμασίως...

— Βέβαια, ἀντεῖπε ἡ Κλαρίσσα μετὰ πνεύματος, ἀλλ' ἐρωτῶ μόνον πῶς δύνασαι νὰ κρίνης τί τῆς ὑπάγει καλῆτερα, ἐνῶ ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν τοῦλάχιστον δὲν φορεῖ ἄλλον στολισμὸν παρὰ τὰ ἄνθη τῆς ἰάσμους.

— Ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν!... ἐκραύγασαν ὅλοι

σχεδὸν αἱ κόραι. Τέσσαρα ἔτη!... εἶναι ἓνας αἰὼν!...

— Τέσσαρα χειμῶνας νὰ φέρῃ ἰάσμου!... εἶπεν ἡ Βαλερία ὅποια σταθερότης!

— Αἱ ἀνθοδέτται τῆς, οἱ θύσανοι, οἱ στέφανοι, καὶ δὲν εἰζεύρω τι ἄλλο, ὅλα εἶναι ἐξ ἰασμῶν...

— Ἐγὼ, εἶπεν ἡ Ἰουλία, δι' ὅλον τὸν κόσμον δὲν ἤθελα στέρξει νὰ φινῶ τρίς κατ' ἐπανάληψιν μὲ κλάδον ἡ στέμμα ἰάσμους...

Ἡ λέξις ἰάσμη, ἐπαναληφθεῖσα τετράκις ἡ πεντάκις, ἐπροξένησε, φαίνεται, ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς νεωστὶ ἐλθοῦσαν κόρην, διότι ὑπέτρψε, καὶ μὴ γνωρίζουσα κάμμιάν των νεανίδων, ἐκείνων ἐπορεύετο νὰ καθήσῃ μακρὰν αὐτῶν, ἀλλ' οἶονεὶ περικυκλωθεῖσα ὑπὸ τῆς λέξεως ταύτης, ἥτις τόσον παραδόξως τὴν συνεκίνηε, ἡ Λουίζα Μερσεφὸν ἐκάθισεν πλησίον τῆς Κλαρίσσης.

Ἡ Λουίζα ἦτο δεκαενεαστής. Κατὰ τὰς φυσικὰς χάριτας δὲν ἦτο κατωτέρα οὔτε τῆς Ἰουλίας, οὔτε τῆς Βαλερίας. Ἡ δροσερότης τοῦ προσώπου τῆς ἦτον ὡς ἡ τῆς θελκτικῆς Ἀλβερτίνης, ἡ Λουκία δὲν εἶχε τόσον λαμπρὰν μαύρην κόμην, οὐδ' ἡ Λεονόρα ἑκφρασίαν γλυκύτητος πλέον συμπαθητικὴν. Δειλία, αὐξηθεῖσα ἴσως ἕνεκα τῆς αἰφνιδίας ταραχῆς, ἐσκίαζε τὰ βλέμματα τῆς νέας ἀντιζήλου, ἥτις ἀντέρριζε πρὸς ὅλας κατὰ τὴν καλλονήν. Ζωηρὸν ἐρύθημα ἐπεχύθη εἰς τὸ στοργγύλον καὶ ἀνεπίληπτον τὴν καθαρότητα πρόσωπόν τῆς. Εἰς τὸ ἐρύθημά τῆς, τὴν ἀμνηχανίαν τῆς ἀναιμιγνύετο ἀόριστόν τι αἶσθημα μεγαλυχολίας. Ἀλλὰ τίς καρδιόγνωστῆς ἡδύνατο νὰ μαντεύσῃ πόθεν προήρχετο ἡ ἐντύπωσις τῆς καὶ ἡ μεγαλυχολία ἐκείνη;

Ἐξ ὅλων τῶν φιλογέλων νεανίδων ἔσχι ἦλθον εἰς τὸν χορὸν, ἡ Λουίζα ἦτο ἐνδεδυμένη ἀπλούστερα. Ἦτο φύσει ὠραία καὶ ὁ στολισμὸς δὲν ἤθελε τὴν καλλύνει πλεοῦστον. Ἐσθῆς λευκὴ καὶ ἀπλῆ, ἐλαφρὰ ῥοδόχρους ταινία ἦν ἅπα· ὁ καλλωπισμὸς αὐτῆς. Αἱ συνομιλητικοὶ τῆς εἶχον ὅλοι ἄνθη ἡ μαργαρίτας ἐπὶ τῆς κόμης, μόνη δὲ αὐτὴ δὲν εἶχε ἄλλο τι, εἰμὴ τοῦς κυματώδεις βοστρύχους τῶν μαλλίων τῆς ἐκτυλισσομένους καὶ πίπτοντας ἐπὶ τοῦ ἀλαβαστρίνου τραχήλου τῆς... Ἐνῶ δὲ ὅλοι εἶχον ἐπικτητόν τινα κόσμον ἢ ψέλλιον τι πλούσιον, ἡ ἐνώτια λαμπρὰ ἡ στέμμα κοράλινον πεπλεγμένον εἰς τὴν κόμην, μόνης τῆς Λουίζης τὴν καλλονὴν δὲν περιεκόσμει ξένος στολισμὸς, καὶ ὅμως εἰς αὐτὴν ἀνῆκεν τὸ γέρας τῆς ὠραιότητος διότι παρίσθη τὸν ἑλληνικὸν τύπον ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἀγνότητι καὶ ἐντελείᾳ.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπλησίασεν, ἡ Λεονόρα ἔλεγε μετ' ἀγαθότητος.

— Τέσσαρα ἔτη! τέσσαρας χειμῶνας!... ἡ Κλαρίσσα λέγει βεβαίως ὑπερβολὰς!...

— Ὅχι, κυρία, δὲν λέγω ὑπερβολὰς εἶναι τέσσαρα ἔτη ἀφοῦ ἡ Εὐχα στολίζει τὴν κόμην τῆς μετ' ἄνθη ἰάσμους.

Μόνη ἡ Κλαρίσσα ἠδύνατο νὰ ἐπικαλεσθῇ ἀναμνήσεις τεσσάρων ἐτῶν. Ἦτο ἡ πρεσβυτέρα πατρῶν τῶν φίλων της, ὧν αἱ μὲν ἐξῆλθον τοῦ μοναστηρίου πρὸ τινων μηνῶν, αἱ δὲ ἐνεφάνισθησαν εἰς τὰς συναναστροφάς, τὸν παρελθόντα χειμῶνα. Ἡ Εὐα ὁμῶς παρουσιάσθη εἰς τὴν κοινωνίαν ἐνωρίτερα ὅλων αὐτῶν.

Ἡ Κλαρίσσα εἶχε κλείσει τὸ εικοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἀφοῦ ὠνειρεύθη πῶτε ἡ ἐξ λαμπρᾶ συνοικέσια, κατείχετο ἤδη ὑπὸ τῆς λύπης ἐβδόμης τινὸς ὀνειροπολήσεως, διὸ καὶ ἡ καλοκαγαθία της, πάντοτε μετριοτάτη, ἡλαττοῦτο καθόσον ἐψεύδοντο αἱ ἐλπίδες της, ἡ κατ' ἀντιπεπονητότα λόγον τῆς προόδου τῆς ἡλικίας της. Ἡ Κλαρίσσα ἠδύνατο νὰ εἴπῃ, ἀλλὰ δὲν ἔλεγε πῶς εἶδε τὴν Εὐαν, φέρουσαν στέμμα ῥόδων καὶ ἐμφανιζομένην κατὰ πρῶτον, εἰς τὸν χορὸν τῆς Κομίσεως Πεῦρόλ.

Δεκατέσσαρες ἡ τὸ πολὺ δεκαπέντε ἀνοίξεις ἀπετέλουν τότε δεύτερον στέμμα ῥόδων ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς παρθένου ταύτης, ἣν ὠδήγει γέρον ἐβδομηκοντούτης. Τὰ παράτημα καὶ αἱ πληγαὶ αὐτοῦ διηγούντο τὰ ἀνδραγαθήματα γενεᾶς ἐκλειπυίας σχεδόν. Ἡ Εὐα προσήρχετο στερηζομένη εἰς τὸν βραχίονα τοῦ γηραιοῦ Μαρκίωνος τοῦ Πύργου Ἀδάμ, ὃν δὲν εἶχον ἰδεῖ πρὸ καιροῦ.

Ὅτε κατὰ πρῶτον εἰσῆλθεν ἡ Εὐα εἰς τὸν κόσμον, ἡ ἔλυσίς της παρήγαγε συγχίνησιν. Ἡ Κλαρίσσα τὸ ἐνθυμεῖτο κάλλιστα.

Ἐκνῆ, ὑπώρχος, λεπτοφυῆς καὶ ῥαδινῇ, ὡς χάρις, ἡ μόνη καὶ τελευταία κληρονόμος τοῦ πύργου Ἀδάμ, ἡ Εὐα, ἡ ἄγνωστος εἰσέτι παῖς, προτεῖλχυσεν ὅλων τὰ βλέμματα. Καὶ δικαίως, ἡ κλλονῇ τῆς νέας ἦν ἄφατος. Ὁμοίαζε τὰς ἀγίας ἐκείνας εἰκόνας τῶν ναῶν, εἰς αἷς ὁ καλλιτέχνης προσπαθεῖ νὰ παρέξῃ ἑκφρασιν ἐντελοῦς ἀγνότητος καὶ ἀγιοσύνης. Πρὸςθεε εἰς ταῦτα ἀγγελικὴν τινα γλυκύτητα καὶ ἀτελεύτητον τρυφερότητος ἑκφρασιν εἰς βλέμμα παρθένου ἀγνότερον καὶ γλαυκότερον τοῦ οὐρανοῦ, περικύκλωσον δὲ τὸ πλάσμα τοῦτο τοῦ λυγισμοῦ σου δι' ἀτμοσφαιρας ἀπεριγράπτων συμπαθειῶν αἰτίνες ν' αὐξάνωσιν εἰς ἕκαστον κίνημα ἀρμονικόν, εἰς ἕκαστον ἀγγελικόν· βλέμμα τῆς γλαυκώπιδος κόρης, καὶ θέλεις ἐννοήσῃ ἐνταυτῷ τίς ἦτο ἡ Εὐα καὶ τὴν ἐντύπωσιν, ἣν ἐπροξένησε κατὰ πρῶτον ἐμφανισθεῖσα εἰς τῆς Κυρίας Πεῦρόλ.

Τοῦτο συνέβαινε πρὸ τεσσάρων ἐτῶν.

Ἡ Εὐα ἦγεν ἤδη τὸ δέκατον ἔνατον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἐγῆρασεν ἕκτοτε, ἐγίνεν νεωτέρα ; ἡ βραδεία τις ἀληθδὼν, φαινόμενον ἄγνωστον, πόνο· τις μυστηριώδης, ἐπέσχεεν αἰφνιδίως, χωρὶς νὰ μαράνῃ τὴν νέαν, τὴν ἀνάπτουζιν αὐτῆς τὴν μέχρις ἐκείνου πρῶτον. Ἀλλ' ὁποῖαν εἶδον αὐτὴν πρὸ τεσσάρων χειμῶνων εἰς τῆς Κ. Πεῦρόλ, βλέπουν καὶ ἤδη τὴν Εὐαν οὐδόλως μεταβληθεῖσαν, ἐμφανιζομένην εἰς τὴν αὐτὴν χορευτικὴν αἰθουσαν, μόνον τὸ ἐκ ῥόδων στέμμα διεδέχθη ἐπὶ τῆς ξανθῆς κόμης της κλάδος ἰάσμευς.

Κλάδος τῶντοντι τοῦ ἄνθους τούτου τεχνητὸς περιεκόσμευε τὸ μέτωπον τῆς νεάνιδος, ἔτε ἐνδυθεῖσα διὰ τὸν χορὸν καὶ συνοδευομένη ὑπὸ τῆς παιδαγωγοῦ της προσῆλθεν εἰς τὸν πάμπον της, ὅστις ἀνέμενε αὐτὴν εἰς τὴν εὐρείαν αἰθουσαν τοῦ Πύργου καὶ ὑπεδέχθη διὰ τρυφεροῦ μειδιάματος.

Ἐπροχώρησεν, ὑψύσας ἐπ' αὐτοῦ τὰ γλυκὰ γαλανὰ ὀμματα τῆς, καὶ διὰ τόνου φωνῆς μελωδικοῦ,

— Πάτερ μου, εἶπε, σὲ ὑπήκουσα, ἰδοὺ εἰμαι ἐτοίμη, ἀλλὰ διατὶ μὲ ὑποχρεῖνεις νὰ σ' ἀφήσω πάλιν μόνον μίαν ὀλόκληρον ἐσπέραν ;

— Τέκνον μου, δὲν θὰ εἰμαι μόνος, θὰ συλλογίζουμαι ὅτι ἡ Εὐα μου διασκεδάζει, καὶ θὰ σὲ βλέπω ὡς νὰ ἤμην παρών ! Ἡ νεότης ἔχει ἀνάγκην ἀθῶων διαχύσεων. Ὡ ! ὅσον καὶ ἂν μὲ ἀγαπᾷς· ἐξ ὅλης καρδίας, ἀλλ' εἰς μάτην, ἡ συναναστροφή γέροντος· ὡς ἐγὼ δὲν ἀρκεῖ εἰς τὴν ἡλικίαν σου . . .

— Θεέ μου ! μετ' εὐτυχίας παραιτῶ τὸν χορὸν τοῦτον διὰ νὰ σὲ κάμω τὴν ἐσπερινὴν ἀνάγνωσιν.

— Δὲν ἀμφιβάλλω, τέκνον μου, ἀλλὰ μ' ὑπεσχέθης νὰ ὑπάγῃς, ὑπαγε λοιπὸν, ὑπαγε νὰ διασκεδάσῃς μὲ τὰς ὀμηλίους σου, χόρευσον, εὐθύμῃσον, συνάθροισον τὸ προσῆκον θυμίαμα τῆς λατρείας . . .

— Ἀληθὲς πάτερ, ποτὲ μου δὲν εἰμαι εὐθυμότερα παρ' ὅταν εὐρίσκωμαι πλησίον σου ! . . .

Ὁ γέρον ἐμειδιάσεν, ὅχι δὲ καὶ ἀνευ τινὸς δυσπιστίας· ἀλλὰ τὰ βλέμματα τῆς νεάνιδος ἠτένιζον εἰς αὐτὸν μετὰ τρυφεράς ἐκφράσεως υἱικῆς ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ. Ἐπανελάβε δὲ βεβαιούσκα ὅτι μόνη ἡ συναναστροφή τοῦ γέροντος πάμπου της ἠδύνει αὐτὴν καὶ καθιστᾷ εὐτυχῇ.

— Ἐνῷ ἐξ ἐναντίας, προσέθηκε μετὰ φωνῆς ἥττον σταθερᾶς, ὀσάκις ἐπανερχομαι ἀπὸ τὸν χορὸν, παθαίνω ἀνεξήγητόν τινα συναίσθησιν κενοῦ καὶ πλήξεως. Ἀγνοῶ τί μὲ λείπει, εἰμαι περίλυπος, αἰσθάνομαι δυσἀρέσκειαν ἐναντίον ἐμαυτῆς . . .

— Ἰδέαι παιδὸς, διέκοψεν ὁ γέρον, ἐμπρός, ὀλίγην ἀφροντισίαν καὶ τρέλλαν, τὸ ἀπαιτῶ ! Τότε μόνον δυσἀρεστεῖται τις καθ' ἑαυτοῦ, ὅτε παρέβῃ κανὲν καθήκον του, ἀλλὰ σὺ εἶσαι εὐσεβὴς, ὑπήκοος, φιλελεῆμων . . .

Ἡ Εὐα ἐκαλύφθη ὑπὸ ἐλαφροῦ ἐρυθήματος, καὶ καθ' ὃν χρόνον ὁ πάμπός της τῇ ἐπλεκε τὰ ἐγκώμιά της, ἡτοίμασεν αὐτῷ τέτον, ἐπλησίασε τὸ ὑποπόδιον, διευθέτησε τὰ προσκεφάλαια ἐφ' ὧν ἔκειτο ἐπαναπαυόμενος, εἶτα, κατήσασα πρὸ τοῦ κυμβάλου, ἐμελέσθη ἀρχαῖον τι ᾄσμα ἐμβατήριον, ὅπερ ἠγάπα ἐξόχως ὁ γέρον.

Ἐν τούτοις, ὁ μαρκίων ἀπετείνετο πρὸς τὴν παιδαγωγόν.

— Εἰσαδέλφη, τῆς εἶπεν (ἡ Κυρία Καστελάτου εἶχε μακρυνὴν συγγένειαν μετὰ τῶν μαρκίωνων) πολέμησον, σὲ παρακαλῶ, τὰς διαθέσεις ταύτας.

Διακιδάσεις, εὐχριστήσεις! ἰδοὺ τὸ φάρμακον. Δὲν ἐννοῶ ὥστε ὁ χορὸς νὰ προζενῇ μελαγχολίαν εἰς τὴν προσφιλῇ μου Εὐαν... Δὲν γνωρίζει νὰ ψεύδεται, τίποτε δὲν μᾶς κρύπτει, ἀλλ' ἀγνοεῖ, διατὶ πάσχει. Ἀνακάλυψον τὸ μυστικόν. Θέλω νὰ ἦναι εὐτυχής! σὲ καθικετεύω!...

— Ἡ εὐτυχία τῆς Εὐας εἶναι ἡ μόνη ἐπιθυμία μου, ἀπήντησεν ἡ παιδαγωγός, τὴν ἀγαπῶ ὡς ἱδίαν μου θυγατέρα, τὸ γνωρίζετε! Οὐδέποτε τῆς ἐναντιοῦμαι, ἀλλὰ, τὴν ἀλήθειαν, καὶ αὕτη δὲν ἐπιθυμεῖ τι ἀξιώμεμπον... Νὰ ἰδῇτε ποῖα μέσα ἐφευρίσκει διὰ ν' ἀγαθοποιῇ!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ γηραιὸς μαρκίων ἐγνώρισε τὸν πολεμιστῆριον ἦχον, ὃν ἐμελεπε δι' αὐτὸν ἡ Εὐα, καὶ συνεκινήθη βραδέως.

— Δὲν λησμονεῖ τίποτε, ἐπιθύρει.

Παρατηρήσας δὲ καὶ τ' ἄνθη τὰ ὁποῖα ἐφόρει ἡ νεάνις.

— Πάντοτε ἰάσμας, εἶπε τῇ παιδαγωγῷ.

— Δὲν λησμονεῖ τίποτε, ἐπανελάβε καὶ ἡ Κ. Καστελέτου.

— Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον νὰ ὑπερνηκίσωμεν τὴν ἀλαζονίαν τῶν δυστυχῶν αὐτῶν Μερσφόν; ὑπέλαβεν ὁ μαρκίων.

— Ὁ ἀνεψιός μου Γάστων δὲν τοὺς κατέπεισε νὰ δεχθῶσι τὸ παραμικρὸν, ἀπήντησεν ἡ παιδαγωγός, ἀλλὰ θὰ τοὺς σώσωμεν καὶ ἄκοντας.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἡ Εὐα ἀφείσα τὸ ὄργανον ἤρχετο πλησίον των. Ὁ Μαρκίων καὶ ἡ παιδαγωγός διέκοψαν τὴν συνδιάλεξιν των, ἀνταλλάξαντες σιωπηλὴν τινα συνεννόησιν.

— Ἄγωμεν εἰς τὸν χορὸν, κυρία, εἰς τὸν χορὸν. Ἡ ἄμαξα σὰς περιμένει, εἶπε μετὰ φαιδρότητος ὁ γέρον ἀσπαζόμενος τὸ μέτωπον τῆς κόρης.

Ἡ Κ. Καστελέτου ἔσυρε τότε τὴν Εὐαν, καὶ ὁ μαρκίων μονωθεὶς διελογίζετο μετὰ τρυφερότητος περὶ τῆς φιλάτης ἐκγόνης του, περὶ τῆς ἀνθοδέσμης, περὶ τῆς ἀτυχοῦς οἰκογενείας τῶν Μερσφόν, περὶ παντὸς ὅ,τι εἶπεν ἡ ἔπραξεν ἡ Εὐα μετὰ τῆς ἐμφύτου αὐτῇ χάριτος· καὶ τὸ πολεμιστῆριον ἄσμά της ἀντήχει εἰσέτι εἰς τὴν καρδίαν του.

Αἱ ὀλίγαι λέξεις τὰς ὁποίας ἀντήλλαξαν ὁ μαρκίων καὶ ἡ παιδαγωγός; μᾶς ἐπληροφόρησαν, ὅτι, ἀπὸ τινος τοῦλάχιστον, τὸ μυστικὸν μιᾶς τῶν ἀγαθοεργῶν τῆς νεάνιδος ἀπεκαλύφθη τῷ πάππῳ αὐτῆς. Ὁ γέρον ὀλίγον ἐμερίμνα περὶ τοῦ στολισμοῦ ὄντινα ἤρσκετο νὰ ἐκλέγῃ ἡ Εὐα, ἀλλ' ἡ Κ. Καστελέτου ἐξεπλάγη ποτὲ παρατηρήσασα πόσον ἡ μαθήτριά της προσέτιμα τὰς ἀνθοδέσμας καὶ τοὺς στεφάνους ἐκ τῶν ἀνθέων τῆς ἰάσμης. ἤρχισε νὰ ἐρωτᾷ ἐπανηλειμμένως, καὶ ἐπειδὴ ἡ Εὐα ἀπέφυγε ν' ἀπαντήσῃ, ἡ παιδαγωγός ἐπέμενε, καὶ συγχρόνως ἤλεγχε τὴν σπατάλην τῆς νεάνιδος δαπάνωσης ποσότητος ὑπερόγκους εἰς ἀγορὰν τῶν αὐτῶν ἀνθέων.

— Ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίσω ἂν ἡ ἰδιοτροπία αὕτη εἶναι καὶ εὐλογος κατὰ τι, εἶπε τέλος ἡ παιδαγωγός, καὶ τοι γνωρίζουσα ὅτι θέλει δυσχερεστῆσαι τὴν ἐπὶ κληρὸν μαθήτριά της.

Ἡ Εὐα ἤρυθρίασεν, εἶτα ἱκετευτικῶς πως, ἀπῆντησε.

— Μὴ μὲ προδώσῃς τοῦλάχιστον. Πρόκειται περὶ ἐντίμου οἰκογενείας, περιπεσούσης; αἴφνης εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν, καὶ τῆς ὁποίας ὁ μόνος πόρος εἶναι ἡ πώλησις τῶν ἀνθέων τούτων. Ἐπειδὴ κἀνείς δὲν ἠγόραζεν, ἠθέλησα ν' ἀναπληρῶσω ἐγὼ τοὺς ἄλλους.

— Ἀλλὰ γνωρίζεις, ὑποθέτω, προσέθηκεν ἡ Κ. Καστελέτου τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας ταύτης.

— Ὅχι, ἐξαδέλφη! Φοβουμένη μὴ λυπήσω τιμίους ἀνθρώπους, δὲν ἠρώτησα περὶ τοῦ ὀνόματός των. Ἡ ἀνθοκόμος μου μ' εἶπεν ὅτι κατεσκεύαζε τὰ ἄνθη ταῦτα ἡ μονογενὴς θυγάτηρ ἐνὸς πτωχοῦ ἱππότου, ἀφοσιωθείσα εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ ἀτυχήσαντος καὶ ἀσθενούντος πατρὸς αὐτῆς καὶ τῆς μητρός της. Ἐλυπήθην τοὺς δυστυχεῖς καὶ ἐθαύμασα τὴν καρτεροψυχίαν τῆς θυγατρὸς, ὅθεν ὑπεσχέθην ν' ἀγοράζω συνεχῶς ἐκ τῶν ἀνθέων τούτων ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ καὶ τὸ ἰδικόν μου ὄνομα νὰ μὴ μαρτυρηθῇ ποτέ· μὴ θαυμάσῃς λοιπὸν, ἐξαδέλφη, ἂν τηρῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου.

Ἡ Κ. Καστελέτου ἐνηγκαλίσθη καὶ ἡσπάσατο τὴν Εὐαν μετὰ συγκινήσεως. Ἀλλ' ἐρευνήσασα ἔμαθε ταχέως, ὅτι ἡ οἰκογένεια ἐκείνη ἦτο ἡ τῶν Μερσφόν. Τὸ πρᾶγμα ἐγνωστοποιήθη καὶ εἰς τὸν μαρκίωνα· διάφοροι προσφοραὶ ἐγένοντο εἰς αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπέκρουσαν ὅλα; μεθ' ὑπερηφανίας.

Ἡ Εὐα ἐν τούτοις ἐξηκολούθει κοσμουμένη ἀπὸ τ' ἄνθη ταῦτα καὶ προσφέρουσα ἐξ αὐτῶν μεγαλοδωρῶς εἰς ὅλας τὰς φίλας της. Αὐτὸ τοῦτο ἐχλεύαζεν ἐπεράστως ἡ Κλαρίσσα.

— Ἀγαπᾷς τὴν ἰάσμην, κυρία; ἔλεγε γελῶσα, ζήτησον παρὰ τῆς Εὐας. Ἡ Μαγδαλινῇ, ἥτις εἰσῆλθεν εἰς τὸ καλλυντήριον τῆς Εὐας μας δὲν εἶδεν ἄλλο τι παρὰ ἰάσμας. Δὲν ἔδωκε καὶ εἰς σὰς;

— Ἡ Εὐα μ' ἔδωκεν ὥραιαν αὐτῶν ἀνθοδέσμην, εἶπεν ἡ Λεονόρα. Ἦτο ἀριστούργημα εἰς τὸ εἶδός του, ποτὲ δὲν ἐμιμήθη τις ἄνθος μετὰ τοσαύτης ἐντελείας.

Κάμμία τῶν νεανίδων δὲν ἤκουσε τὴν Λεονόραν.

— Ἡ ἰάσμη λοιπὸν εἶναι λατρεία τῆς Εὐας; εἶπεν ἡ Ἀλβερτίνη.

— Πιθανόν, ἐπέφερε τυχαίως ἡ Ἰουλία, μὴ εἶναι τὸ ἔμβλημα ἐνδομύχου τινὸς αἰσθήματος; ἀναμνήσεώς τινος;...

— Ὅπωςδὴποτε εἶναι πάθος, μανία...

— Ἀγνοῶ τί νὰ ὑποθέσω, εἶπεν ἡ Λεονόρα, ἀλλὰ πιστεύω, ὅτι θὰ εἶναι μᾶλλον ἀγαθοεργία.

— Ἀκούετε, κοράσια, τὴν Λεονόραν, ἐκραύγασεν ἡ Κλαρίσσα, μήπως νομίζει κακολογίαν καὶ τοῦτο, ὅτι εὐρίσκομεν μονότονον τὴν κατάχρησιν ταύτην τῆς ἰάσμης;

Ἡ Λουΐζα Μερεφὸν ἀνεσκήρτησε πλειστάκις διότι αὐτὴ ἦτον ἡ ἀγνωστος τεχνήτρια, ἥς ἡ υἱικὴ ἀρσιώσις ἐτεχνούργει τὰς ἀνθοδέσμας καὶ τὰ στέμματα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἡ Εὐα δὲν ἔπαυεν ἀγοράζουσα.

Δεύτερον ἤδη ἐπὶ ζωῆς της, ἡ Λουΐζα εἰσήρχετο εἰς τὴν αἵθουσαν τῆς κομίσσης Κ. Πεϋρόλ, προυσιασθεῖσα τὸν παρελθόντα χειμῶνα ὑπὸ τινος φίλης τῆς κομίσσης. Εἶναι θυγάτηρ εὐγενῶν, διακεκριμένην ἔχουσα ἀνατροφήν, ἀλλὰ μόνον ἐστερημένη περιουσίας.

Εἰς τὴν μόνον ταύτην συναναστροφὴν, εἰς ἣν παρευρέθη, εἶδε μετὰ χαρᾶς ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Εὐας ἐν τῶν ἀριστουργημάτων της.

Ἄλλ' ἤδη πόσον διάφοροι ἦσαν αἱ ἐντυπώσεις της! Ἐκαστον βέλος τῆς Κλαρίσσης ἐπλήγονον αὐτῇ· τὰ μειδιάματα τῶν ἄλλων κορασιῶν ἀπετέλουν τὴν βάσανόν της, καὶ ὅτε ἡ Λεονόρα, τῆς ὁποίας αἱ καλοκάγαθοι πρκατηρήσεις παρηγόρουν αὐτὴν κατὰ τι, ἐπρόφερον ἀθῶως τὴν λέξιν τῆς ἀγαθοεργίας, ἡ Λουΐζα ὠχρίασεν, ὡς νὰ ἐταπείνωσαν αὐτὴν. Ἡ ἀλχιζονεὶα ἔφερεν εἰς τὰ ὄμματά της δύο δάκρυα, ἅτινα ἀπέτεγγε πάραυτα ἡ ὀργή.

— Ἡ Εὐα μὲ ἐλεεῖ τυχόν . . . ἐσκέφθη ὀργίλως πῶς, λαμβάνομεν τάχα παρ' αὐτῆς ὑποκεκρυμμένην ἐλεημοσύνην· καὶ ὁ Γάστων Καστελέτος ἠθέτησεν ὅλας τὰς ὑποσχέσεις του!

Τοῦτο ἦν, πρέπει νὰ τ' ὁμολογήσωμεν, τὸ πρῶτον κίνημα τῆς Λουΐζης Μερεφόν· Ἡ ἀλχιζονεὶα καὶ οἷστα αὐτὴν ἀχάριστον καὶ ἄδικον! Οἱμοί! ὅσα καὶ ἂν λέγωσι, αἱ πρῶται ὁρμαὶ δὲν εἶναι πάντοτε αἱ ἄρισται παρὰ τῇ ἀσθενῇ φύσει μας. Ἄλλως τε, λυπηρὰ τις ὑπόψια νύξανε τὴν ἀγανάκτησιν τῆς νεάνιδος.

Ὁ Γάστων, ἀνεψιὸς τῆς Κυρίας Καστελέτου, παιδαγωγοῦ ἱτῆς Εὐας, εἰσαχθεὶς εἰς τὴν οἰογένειαν τῶν Μερεφόν, ἀπεκάλυψεν ἄρα, ἀπὸ ὑπέρμετρον ζῆλον, τὸ μυστικὸν δυστυχίας, ἣν γενναίως ἀπέκρυπτον πρὸ τετραετίας; Καὶ αὐτοῦ τοῦ Γάστωνος ἡ χρηματικὴ κατὰστασις ἦτο λίαν μετρία. Ἐξὴ μὲν ἐντίμως, ἀλλ' ἀπολαύων μετριώτατα ἐκ τῆς θέσεώς του. Ἡ οἰογένεια τοῦ Μερεφόν ἐδέχθη αὐτὸν μετ' εὐγενοῦς ἀπλότητος, οἱ δὲ τρόποι αὐτοῦ, ἡ εὐγένεια καὶ ἀβρότης του, κατέστησαν αὐτὸν ἀγαπητὸν παρ' ὅλη τῇ οἰογενεῖα.

Ἡ Λουΐζα κατὰ τὰς μακρὰς τῆς ἐργασίας της ὥρας, ἀνεπόλει ἄκουσα τὰ ἐράσματα προτερήματα, τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Γάστωνος. Ἐνῶ, μὲ χεῖρα ἐλαφρὰν, ἐψαλλιδιζεν ἡ προσήρμωζεν ἐπὶ τοῦ στελέχους τῶν τὰ πράσινα φύλλα καὶ τὰ λευκὰ ἄνθη τῆς ἰάσμης, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴν ὀνειρώτῃ καὶ περὶ τῆς διακριτικῆς ὁλως προσηλώσεως τοῦ Γάστωνος, καὶ συγχρόνως τὰ δάκτυλα αὐτῆς τὰ λεπτοφυῆ, ἡ φαντασία της, ἡ μᾶλλον ἡ καρδία της ἐκκοδόμουν εὐθραυστόν τι ἔργον ἐκ φύλλων πρασίνων, ὡς ἡ Ἑλπίς, καὶ λευκῶν ἀνθῶν, ὡς ἡ ἀγνότης τοῦ ἔρωτός της. Μία λέξις, ἐν βλέμμα, ἐν μειδιάματι τοῦ Γάστωνος, δείγματά τινα

μερίμνης ὑπὲρ τῶν γηραιῶν γονέων της, γενναία τις λέξις, προφερθεῖσα ἐνθέρμως, συλλεγεῖσα δὲ ἀπληστῶς, ἐβύβιζεν αὐτὴν εἰς πολυώρους καὶ γλυκυτάτας ὀνειροπολήσεις, ὥστε συνεχῶς ἡ κατασκευὴ τοῦ ἄνθους της ἐτελείου πρὶν τῆς ὀνειρώξεώς της.

— Ἐπιθυμεῖ νὰ ἐνώσῃ τὰς προσπάθειάς του εἰς τὰς ἰδικὰς μου διὰ νὰ ἐξαρκέσῃ τὸ γῆρας τῶν γονέων μου! . . . Τί δὲν πράττει ὑπὲρ αὐτῶν ὡς νὰ ἦτο υἱὸς τῶν! — Καὶ τὴν κυριακὴν, πόσον ἀγχίνους ἦτο ἡ καλωσύνη τοῦ Γάστωνος πρὸς τὸν πατέρα μου, ἐνῶ ἡ μήτηρ μου κ' ἐγὼ ὑπῆγάμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ὅτε ἐπεστρέψαμεν, αἱ δεήσεις μας ἐφάνησαν εἰσακουσθεῖσαι· ὁ πατήρ μου ἔπασχεν ὀλιγώτερον καὶ ἀπέδιδε τὴν βελτίωσιν ταύτην εἰς τὰς φροντίδας, εἰς τὴν ἐγκάρδιον εὐθυμίαν, καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Γάστωνος. Θεέ μου! τί νὰ εἶπεν, κατὰ τὴν ἀπουσίαν μας; . . .

Καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Λουΐζης ἐβύβιζετο εἰς γλυκειάς καὶ εὐφροσύνας ὑποθέσεις. Πρόσθετος δὲ ὅτι ὁ Γάστων ἀπήντησε τὴν Λουΐζαν, πρὸ ἐνὸς ἔτους, εἰς τὸν χορὸν τῆς Κ. Πεϋρόλ. Ἡ νέα τῷ ἔκαμεν ἐντύπωσιν, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐζήτησε καὶ παρουσιάζετο εἰς τὴν οἰογένειαν αὐτῆς ὑπὸ τῆς Κ. Ρουβράν, παλαιᾶς φίλης τῶν γονέων της. Ὁ Γάστων ἦτο ὁ μόνος νέος, ὁ εἰσπληθεὶς εἰς τὴν οἰκειότητα αὐτῶν.

Δὲν παρήλθον δὲ ἑξ μῆνες καὶ ἤλθε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Λουΐζης οἰκίαν.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

Κ. Π.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ

(Συνέχεια, ὅρα φυλλάδιον 39)

Ἐπαρόδος εἰς τὸ δρύφρακτον τῶν
δύο κήπων.

Ὁ Κόμης Πρεσβὺ ἐποίησέ τι σημεῖον εἰς τὸν Βαλεντίνον τὸν ἱστάμενον παράμερα ὡσεὶ στωϊκός, καὶ ὁ γηραιὸς ναύτης ἐπλησίασε τὸν κύριόν του.

Τότε δὲ, τὸ ἐπιφανὲν ἐγένετο ἄφαντον εἰς τὸ πέρας τοῦ κήπου.

— Βαλεντίνε, εἶπεν ὁ Κόμης διὰ φωνῆς μετριοπαθοῦς· σὺ εἶσαι ἐξυπνος καθὼς ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι ναυτικοί. Λοιπὸν ἐννοεῖς τίποτε ἀφ' ὅτι βλέπομεν τὴν τριγυρὴν αὐτὴν; — Ἐάν ὁ Κ. Κόμης δὲν ἐννοεῖ τίποτε ἀπ' αὐτὰ ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν ὅτι εἶμαι περισσώτερόν του νοήμων. — Διότι δὲν ἔχω ἐντελὲς ψυχρὸν τὸ αἷμα, Βαλεντίνε, τὸ ὁμολογῶ μὲ πολλὴν μου ἐντροπὴν. Ἰπῆρξεν ἐδῶ συνέντευξις· αὐτὸ εἶναι φανερόν· ἐδῶ συνωμίλησαν, κ' ἐγὼ ἤκουσα λέξεις τινὰς ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν· ὁ ἀνὴρ ἐ-